Psalms 19-20

Review…

Psalm 17 – Prayer for Protection
David cried out to the Lord in prayer for HELP – ONLY the Lord could save him…
David had learned not to trust in himself – instead to be satisfied in the Lord!
Psalm 18 – Victory of the King
From the moment Samuel anointed David – King Saul had sought to kill him…
But David put his TRUST in the LORD – and God kept him SAFE – then made him KING!

Psalm 19 – Psalm of Revelation
Salmo 19- Salmo sang Pahayag

1st – General revelation… vs. 1-6
1st - kabilugan nga Pahayag….vs.1-6
1st – Introduction… vs. 1
1st- Panuguran…vs 1
To the Chief Musician. A Psalm of David!
Sa Direktor sang Manugkanta- Ang Kanta ni David!
CHIEF Musician – the one who plays [piel] the music – leads the congregation in worship!
DIREKTOR sang Manugkanta- ang isa nga nagatukar sang kanta- Nagadala sang mga tawao sa pagdayaw!
PSALM of DAVID – a Psalm of WISDOM – how the LORD reveals himself!
KANTA ni DAVID- ang Salmo sang KAALAM- paano ang DIOS nagpakita sang Iya nga kaugalingon!
2nd – How… vs. 1
2nd- Paano …vs 1
The heavens declare the glory of God - and the firmament shows His vhandiwork!
Ang kalangitan nagapahayag sang gahom sang Dios- kag nagapakita sang Iya ginhimo!
The HEAVENS [הַשָּׁמַיִם] – plural of [שָׁמָה]
Ang KALANGITAN [הַשָּׁמַיִם] – plural sang[שָׁמָה]
There are THREE heavens - FRIST heaven is the sky above us..
May ara sang TATLO ka langit- UNA nga langit ang langit nga sa ibabaw naton..
SECOND heaven is outer space - THIRD heaven - dwelling place of God - **II Corinthians 12:2**
IKADUWA nga langit sa kahawaan- IKATLO nga langit- Puluy-an sang Dios- **II Corinto 12:2**
DECLARE [piel] – to give an ACCOUNT – accurately reveal…
GINPAHAYAG[piel] sa paghatag sang BAYAD- ipakita nga husto…
GLORY [כָּבוֹד] – the POWER and MAJESTY of the LORD!
KAHIMAYAAN [כָּבוֹד]- ang GAHOM kag PAGKAHALANGDON sang DIOS!
The HEAVENS declare His GLORY – God is POWERFUL He is BIG!
Ang LANGIT ginpahayag ang Iya KAHIMAYAAN- ang Dios MAKAGAGAHOM Siya DAKO!
Our visible universe is BIG - 93 BILLION light year across
Ang aton visible nga kalibutan DAKO-93 BILYONES light year across
In a ROCKET – traveling at around 40 THOUSAND kilometers per hour
SA ROCKET- nagabyahe sa sulod sa 40 THOUSAND ka kilometro kada oras..
It takes THREE days to get to the MOON – 150 days to MARS…
Nagadugay sang TATALO ka adlaw para makalab-ot sa BULAN-10 ka adlaw pakadto sa MARS…
80 THOUSAND years to the nearest STAR – 750 MILLION years to the nearest GALAXY…
80 THOUSAND ka tuig sa lapit nga BITUON- 750 MILYONES ka tuig sa lapit nga GALAKSIYA..

225 TRILLION years to travel to the end of the visible UNIVERSE!
225 TRILLION ka tuig sa pagbyahe sa katapusan nga kitaon nga KLAIBUTAN!
The FIRMAMENT [רָקִיעַ]
Ang KAHAWAAN [רָקִיעַ]
The word FIRMAMENT describes an OPEN space that supports - separates…
Ang tinaga nga KAHAWAAN ginalaragway sa BUKAS nga lugar nga nagasuporta- pagpain…
On day TWO God separated the waters on the earth – water above and water below…
Sa IKADUWA nga adlaw ginpain sa Dios ang katubigan kag ang duta- tubig sa ibabaw kag tubig sa dalom..
He called it the FIRMAMENT – the space between the waters – heaven – **Genesis 1:6**
Iya gintawag ina nga KAHAWAAN- ang lugar sa tunga sang tubig- langut- **Genesis 1:6**
SHOWS [hiphil] – to announce – or expound upon…
IPAKITA [hiphil] - para ipahibalo- ukon gintalastas…
HANDIWORK – the work the LORD can do with His hands!
BINUHATAN- ang binuhatan sang DIOS nga ginhimo sang Iya mga kamot!
In a universe with 200 BILLION galaxies – each with BILLIONS of stars…
Sa kalibutan nga may 200 BILYONES ma mga galaksiya- ang kada isa may BILYONES ka mga bituon..
Each of those stars with numerous planets [ours has eight]
Ang tagsa sang sina nga bituon may ara sang damo nga planta[aton may ara walo]
Our little blue green spec in the cosmos is SPECIAL - UNIQUE – nothing else like it!
Ang aton gamay nga blue green spec sa cosmos amo ang ESPESYAL- PINASAHE- wala sang iban nga namian dira!
With a 23.5° tilt – allowing for 85% of the earth to be HABITABLE…
Nga may 23.5° tilt- gintugutan nga 85% sang kalibutan puwede ISTARAN..
Perfectly placed - 149 million km from the sun – in the GOLDILOCKS zone [liquid water]
Perpekto nga pagbutang- 149 milyones km halin sa sun- sa GOLDILOCKS zone [liquid water]
Everything about the earth is perfectly DESIGNED to sustain life!
Ang tanan nga ara ssa kalibutan perpekto nga GINDESINYO para sa pag sustinto sa kabuhi!
CREATION…
PAGTUGA…
It is no accident that both the HEAVENS and FIRMAMENT - take us back to **Genesis 1**
The IDEA is we KNOW there is a GOD – because of the CREATION…
Ang IDEYA amo nga kita NAKAHIBALO nga may ara sang DIOS-tungod sang PAGTUGA…
Down to the building blocks of LIFE – DNA – which we call a CODE…
Sa idalom sang elemento sang KABUHI- DNA- kon sa diin ginatawag naton nga PAGSULUNDAN..
We see the DESIGN in our WORLD – SHOWING us there must be a DESIGNER…
Nakita naton ang DESINYO sang KALIBUTAN- NAGAPAKITA sa aton nga may ara sang NAGADESINYO..
We call it GENERAL revelation – the PROOF there is a God!
Ina aton ginatawag nga KABILUGAN nga pahayag- ang PROHIBA nga may ara sang Dios!
There are only TWO possibilities to the origin of life – ACCIDENT or DESIGN…
May ara lang sang DUWA ka posibilidad ang orihinal sang kabuhi- AKSIDENTE ukon GINDESINYO…
The EVIDENCE all around us – PROVES that we are NOT an ACCIDENT…
Ang IBEDINSYA ara sa aton palibot- NAGAPROHIBA nga kita INDI AKSIDENTE…
We are part of an intricate DESIGN – meaning there must be a DESIGNER!
Kita na parte sa pagdrowing nga DESINYO- nagakahulugan nga may ara gid sang NAGADESINYO..
When we look up at the stars at night – when we see a picturesque sunset…
Aton lantawon ang mga bituon kon gab-I- kon aton makita ang matahom nga sunset..

In our heart we know – there is someone who CREATED this…
Sa aton nga tagipusuon nakahibalo kita-nga may ara sang isa nga NAGTUGA sini….
We know God is there – NO one can claim they are IGNORANT…
Nakahibalo kita nga ang Dios ara- WAla sang isa nga maghambal nga sila IGNORANTE….
No one will be able to before God and have the EXCUSE they did NOT know!
Wala sing isa nga mag-atubang sa Dios kag MAGABALIBAD nga WALA nakahibalo!
Romans 1:20 – "Since the creation of the world His invisible attributes are clearly seen - being understood by the things that are made [us] - even His eternal power and Godhead - so that [we] are without excuse."
Roma 1:20- " Matuod nga indi makita ang Dios, pero halain pa sang pagtuga sang kalibutan, ang iya wala katapusan nga gahom kag pagka-Dios napahayag na paagi sa mga butang nga iya gintuga. Gani wala sang may ibalibad nga wala sila nakahibalo nga may Dios."
3rd – When… vs. 2
3rd- San-o.vs 2
Day unto day utters speech - and night unto night reveals knowledge…
Ang kada adlaw- kag gab-I daw sa nagasugid parte sa gahom sang Dios..
UTTERS [hiphil] – to pour out – gush forth His WORD…
NAGASUGID [hiphil]- para iula- nagabuswak nga Iya PULONG…
REVEAL [piel] – to declare and make know His KNOWLEDGE [יָדַע]
GINAPAHAYAG [peil] - para ipahayag kag ihibaluon ang Iya nga GAHOM [יָדַע]
When does God REVEAL Himself to His creation – EVERY day and EVERY night…
Kon ang Dios GINAPAHAYAG ang Iya nga kaugalingon sa Iya nga pagtuga- sa kada ADLAW KADA gab-i…
It is a CONSTANT message God sends out to His CREATION!
Ini amo ang NAGAPADAYON nga mensahe sang Dios nga ginpadala sa Iya nga PAGTUGA!
4th – Where… vs. 3-4
4th- Sa Diin….vs.3-4
There is no speech nor language where their voice is not heard…
Wala sig pulong ukon lingguwahe nga kon sa diin ang ila tingog wala nabatian..
Their line has gone out through all the earth - and their words to the end of the world!
Ang ila nga mensahe nagalambot sa bilog nga kalibutan- kag ang ila nga pulong nagalapnag sa bisan diin nga lugar!
No [אֵין] speech [dialect] or language where the VOICE of the LORD is NOT heard…
Wala [אֵין] pulong [paghambal] ukon lingguwahe kon sa diin ang TINGOG sang DIOS wala nabatian…
In ALL [בְּכָל] the earth - to the END of the earth – His MESSAGE [word] has gone out!
Sa TANAN [בְּכָל] nga kalibutan- sa KATAPUSAN sang kalibutan- ang Iya nga MENSAHE[pulong] nagguwa..
The MESSAGE that we are CREATED – we are NOT an accident…
Ang MENSAHE nga kita GINTUGA- nga kita INDI aksidente…
Is one that can be UNDERSTOOD in EVERY language – EVERY culture!
Iamo ina ang isa nga dapat naton INTIENDIHON ang TAGSA ka lingguwahe- TAGSA ka kultura!
93% of the world believes in some kind of god – only 7% are ATHEISTS…
93% sang kalibutan nagapati sa iban nga sahi sang dios- 7% lang ang WALA DIOS…
84% of the world holds to some kind of RELIGION [212 Pew research]
84% sang kalibutan nagakapyot saiban nga sahi sang RELIHIYON- [212 pew research]
32% are Christian – 23% are Muslim – 15% are Hindu – 30% various!
32% ang Cristihanon- 23% ang Muslim- 15% ang Hindu- 30% ang nagkalain-lain!
This is in SPITE of the effort of modern EDUCATION to wipe out the KNOWLEDGE of God…

Amo ini ang walay SAPAYAN nga pagtinguha sang modernong nga EDUKASYON para dulaon ang KAALAM sang Dios…
The intent of EVOLUTION – is to try and SILENCE the testimony of CREATION…
Ang tintuyo sang EBOLUSYON- amo ang pagtinguha kag PAHIPUSON ang pagkamatuod sang PAGTUGA….
But it only has a LIMITED effect – because the message from God is CONSTANT and CLEAR!
Pero may ara sang LIMITADO nga epekto- kay tungod nga ang mensahe halin sa Dios NAGAPAGDAYON kag MAATHAG!
5th – Consistent… vs. 4-6
5th- Nagahisanto….vs.4-6
In them He has set a tabernacle for the .sun…
Naghimo ang Dios sa kalangitan sang elistaran sang adlaw..
Like a bridegroom coming out of his chamber - and rejoices like a strong man to run its race.
Pareho sa nobyo nga nagagguwa nga malipayon- kag nagakalipay pareho sa kampyon nga manugdalagan
Rising is from one end of heaven - and its circuit to the other end - nothing hidden from its heat!
Ang pagsilak halin sa isa ka katapusan sang langit- kag paglibot sini hasta sa pihak nga kalibutan-wala sang may makapanago sa kainiton sini!
David uses the SUN – as an example of the CONSISTENCY of the MESSAGE…
Gingamit ni David ang ADLAW- bilang ehemplo sang NAGAPADAYON nga MENSAHE..
Just as the SUN bursts forth daily [like a groom or runner] racing across the sky [heavens]
Subong sang ADALW nga nagabutlak adlaw -adlaw[pareho sa nobyo ukon manugdalagan] nagapalumba-anay sa kahawaan[kalangitan]
And NOTHING is able to escape the HEAT that comes from it…
Kag WALA gid sang may makapalagyo sa KAINITON nga naghalin dira..
So also the MESSAGE that there is a GOD – reaches out across the world DAILY…
Gani ang MENSAHE sina nga may ara DIOS- nagalambot sa kalibutan ADLAW-ADLAW..
And there is NO one – ANYWHERE – who the MESSAGE does not reach!
Kag WALA sing isa- BISAN DIIN- kon sa diin ang MENSAHE wala nalambot!
But – CREATION does not REVEAL His NAME – or WHY He created us…
Pero - PAGTUGA wala naga PAHAYAG sang Iya NGALAN- ukon NGAA gintuga Niya kita…
For that we must look to the SPECIFIC revelation of God – the BIBLE!
Tungod sina kinahanglan naton lantawon ang DETALYE nga pahayag sang Dios- ang BIBLIA!

2ND – SPECIFIC REVELATION… VS. 7-9
2ND- DETALYE NGA PAHAYAG…VS.7-9
1st - TWO questions…
1st- DUWA ka mga pamangkot…
Why the WRITTEN word…
Ngaa GINSULAT ang pulong…
Why did God choose to use the WRITTEN word to reveal Himself to us…
Ngaa ginpili sang Dios nga gamiton ang GINSULAT nga pulong para ipahayag ang IYa nga Kaugalingon sa aton….
If He told one person – they would die – and the KNOWLEDGE would be LOST…
Kon Siya magsugod sang isa ka tawo- sila mapatay- kag ang IHIBALO mahimo nga MAWALA…
By WRITING it down – EVERY generation can come to KNOW the LORD!
Paagi sa PAGSULAT- ang TAGSA ka henerasyon magakadato kag HIBALUON ang DIOS!
Why the BIBLE…
Ngaa ang BIBLIA…
There are MANY holy writings in the world – the Quran – Hindu Vedas…

KADAMO sang mga balaan nga sinulatan sa kalibutan- ang Kuran- Hindu Vedas..
How do we know which HOLY book is from GOD – and not written by MEN…
Paano naton mahibaluan ang BALAAN nga libro nga halin sa DIOS- kag indi ginsulat sang TAWO..
The KEY is GOD would have to do something to PROVE His book is written by HIM!
Ang YABI amo ang DIOS nga maghimo sang isa ka butang para IPAMATUD-AN nga ang Iya nga libro ginsulat NIYA!
ONLY God is ETERNAL – meaning He is outside of …TIME…
Ang Dios LANG anga WALA KATUBTUBAN- nagakahulugan nga Siya guwa sa ….TION……
SINCE He is the only one who sees the end from the beginning – **Isaiah 46:10**
BANGOD nga Siya lang ang isa nga nakakita sang katapusan halin sa ginsuguran- **Isaias 46:10**
God uses prophecy to show us He and He alone – is our CREATOR…
Naggamit ang Dios sang tagna para ipakita sa aton Siya kag Siya lang- amo ang aton MANUNUGA….
Prophecy is how He validates the BIBLE – it is His thumbprint on the WORD!
Pagtagna kon paano Niya ginpamatud-an ang BIBLIA- amo ina ang Iya nga thumbprint sang PULONG!
II Peter 1:21 – "For prophecy never came by the will of man - but holy men of God spoke as they were moved by the Holy Spirit."
II Pedro 1:21- " Tungod nga wala sila nagahambal halin sa ila kaugalingon nga hunahuna, kundi ang Espirirto santo amo ang nagtuytoy sa ila sa paghambal sang pulong sang Dios…
2nd – The Problem… vs. 7
2nd- Ang Problima….vs.7
The law of the LORD is perfect…
Ang kasuguan sang DIOS perpekto..…
LAW [תּוֹרַת] – the first FIVE books of the OT – the 613 commands of the LORD…
KASUGUAN [תּוֹרַת] –ang una nga LIMA ka libro sa OT- ang 613 ka kasuguan sang DIOS…
PERFECT – it is the standard of what it means to be GOOD!
PERPEKTO- amo ang pagsulundan kon ano ang kahulugan sang mangin MAAYO!
Romans 7:12 – "The law is holy - and the commandment holy and just and good."
Roma 7:12- " Ang kasuguan balaan- kag ang tanan nga sugo sini balaan, matarong, kag maayo."
How do we know WHAT God expects from us – He gives us His LAW!
Paano naton mahibaluan kon ANO ang ginapaabot sang Dios sa aton- ginhatagan Niya kita sang Iya nga KASUGUAN!
Converting the soul!
Ginkumbirtir ang kalag!
CONVERTING – to turn back – to REPENT…
GINKUMBERTIR- para magbalik- para MAGHINULSOL..
When we KNOW the LAW – it causes [hiphil] us to REPENT!
Kon aton NAHIBALUAN ang KASUGUAN- ina ang rason [hiphil] nga kita MAGHINULSOL!
The STANDARD of God is PERFECTION – never breaking ONE command – **Matthew 5:48**
Ang PAGSULUNDAN sang Dios amo ang KAHIMPITAN- wala nagaguba sang ISA ka kasuguan- **Mateo 5:48**
The problem is we CANNOT live up to His STANDARD – we are NOT good – **Romans 3:23**
Ang problima INDI naton matuman ang Iya nga PAGSULUNDAN- INDi kita maayo- **Roma 3:23**
The LAW was never meant to make us HOLY – it was meant to show us we were NOT…
Ang KASUGUAN wala nagakahulugan nga kita mangin BALAAN- ina nagakahulugan nga ipakita sa aton nga kita WALA-WALA…
When we KNOW the LAW – we see the PROBLEM – we are SINNERS!
Kon kita nakahibalo sang KASUGUAN- aton makita ang PROBLIMA- nga kita mga MAKASASALA !
3rd – The NAME… vs. 7

3rd- Ang NGALAN…vs 7
The testimony of the LORD is sure - making wise the simple!
Ang pagpanudlo sang DIOS masaligan- nagahatag sing kaalam sa mga wala alam!
TESTIMONY – from the root word WITNESS [עֵד]
PAGPANUDLO - halin sa root word nga SAKSI [עֵד]
SURE [אָמַן] – to support or confirm – most often translated as BELIEVE…
MASALIGAN [אָמַן] - para suportahan ukon nagapamatuod- kalaban nga ginabadbad sa MAGPATI…
There is ONLY one was to KNOW someone – they have to tell us about themselves…
May ara LANG sang isa para MAKILALA ang isa ka tawo- kinahanglan nila nga isugid sa aton ang ila nga kaugalingon!
The BIBLE is the TESTIMONY of God – how He REVEALS Himself to us!
Ang BIBLIA amo ang PAGPANUDLO sang Dios- kon paano Niya GINPAHAYAG ang Iya kaugalingon sa aton!
Psalm 40:7 – "I come - in the scroll of the book it is written of me."
Salmo 40:7- " Ari ako, handa nga magtuman sang imo mga sugo."
How do we KNOW who GOD is – He gives us His TESTIMONY through His WORD…
Paano naton MAKILALA kon sin-o ang DIOS- ginhatagan Niya kita sang IYA nga mga PAGPANUDLO paagi sa Iya nga PULONG…
And when we BELIEVE in Him – the SIMPLE [open minded] become [hiphil] WISE!
Kon NAGAPATI kita sa Iya- ang wala ALAM[open minded] mangin [hiphil]MAALAM!
Romans 10:13 – "Whoever calls on the NAME of the LORD shall be saved…"
Roma 10:13- " Ang bisan sin-o nga magdango sa GINOO maluwas…"
4th – The INSTRUCTIONS… vs. 8
4th- Ang mga INSTRUKSION…vs.8
The statutes of the LORD are right - rejoicing the heart!
Ang pagsulundan sang DIOS husto- nagahatag sang kalipay sa tagipusuon!
STATUTES [פִּקּוּדִים] – we might say the INSTRUCTIONS…
PAGSULUNDAN [פִּקּוּדִים] - basi makahambal kita nga INSTRUKSION….
How do we KNOW what we were created to do – listen to the INSTRUCTIONS…
Paano naton MAHIBALUAN nga kita gintuga para - magpamati sa mga INSTRUKSION…
God tells us in the BIBLE what is RIGHT – so we KNOW the meaning of LIFE…
Ginahambal sang Dios sa aton sa BIBLIA kon ano ang HUSTO- gani NAKAHIBALO kita sang kahulugan sang KABUHI…
And when we do what is RIGHT – is makes our heart REJOICE [piel]
Kag kon himuon naton kon ano ang HUSTO- ina NAGAPALIPAY sang aton nga tagipusuon[piel]
People waste their entire life searching for meaning – under the sun– **Ecclesiastes 2:11**
Ginausikan sang tawo ang ila bilog nga kabuhi sa pagpangita sang kahulugan- sa idalom sang adlaw- **Manugwali 2:11**
Because were not CREATED to find meaning in ANYTHING in this life…
Kay tungod nga wala kita GINTUGA para sa pagpangita sang kahulugan sang BISAN ANO sa sini nga ka buhi..
We were CREATED to WORSHIP – **John 4:34** - and KNOW God – **John 17:3**
GINTUGA kita para MAGDAYAW**- Juan 4:34-** kag KILALAHON ang Dios**- Juan 17:3**
And ONLY when we follow His INSTRUCTIONS – will we be satisfied!
Kag kon aton LANG sundon ang Iya nga INSTRUKSION- kita mangin kuntento!
John 4:14 – "Whoever drinks of the water that I shall give him will never thirst."
Juan 4:14- " Ang bisan sin-o nga mag-inom sang tubig indi na pag-uhawon hasta san-o."
5th – The COMMANDS…vs. 8
5th- Ang mga SUGO…vs.8

The commandment of the LORD is pure - enlightening the e yes!
Ang mga sugo sang DIOS putli - nagapasanag sa hunahuna sang tawo!
COMMAND [מִצְוָה] – the BIBLE tells us what the LORD wants us to do…
SUGO [מִצְוָה]- ang BIBLIA nagahambal sa aton kon ano ang gusto sang DIOS nga aton himuon..
PURE [בָּרָה] – to be CLEAN – or to be the thing that CLEANS…
PUTLI[בָּרָה] - para mangin MATINLO- ukon para mangin butang nga mga MATINLO…
When we READ the COMMANDS of the LORD – it give LIGHT to our EYES…
Kon aton NABASAHAN ang mga SUGO sang DIOS- ina nagahatag sang KASANAG sa aton mga MATA!
We get to SEE who we really are – because it TEST and CLEANS us!
Aton MAKITA kon sin-o gid kita- kay tungod ina GINTILAWAN kag NAGTINLO sa aton!
SEVENTH commandment – do not commit adultery – **Exodus 20:14**
IKAPITO nga sugo- Indi magpanginlilahi – **Exodus 20:14**
Jesus again elaborates on this COMMAND - **Matthew 5:27-32**
Sa liwat ginpaathag sang Dios ang ini nga SUGO- - **Mateo 5:27-32**
Whoever looks at a woman to lust for her - has already committed adultery…
Ang bisan sin-o nga nagatulok sa babahe nga nagakaibog sa iya-mahimo nga ina pagpanginhilahi..
Jesus takes the COMMAND and makes it a matter of the HEART!
Ginkaptan sang Dios ang ina nga SUGO kag ina ginhimo niya nga importante sa TAGIPUSUON!
People tend to think they are GOOD – because of what they DO or do NOT do…
Nagahunhuna ang tawo nga sila MAAYO- kay tungod kon ano ang ila GINAHIMO ukon WALA ginahimo…
But when we look at the COMMANDS in the BIBLE – we see it is about our HEART…
Pero kon aton lantawon ang mga SUGO sa BIBLIA- aton makita nga ina parte sa aton nga TAGIPUSUON…
And when we understand that – it opens our EYES – to our need for Jesus…
Kag kon ina aton naintiendihan- pagabuksan ang aton mga MATA- nga aton kinahanglan ang Dios..
ONLY when we come to Jesus – can we be CLEAN – FORGIVEN!
Kon kita magpalapit LANG sa Dios- kita mangin MATINLO- MAPATAWAD!
Galatians 3:24 – "The [commands were] our tutor to bring us to Christ…"
Galacia 3:24- " Ang [kasuguan pareho] sang isa ka yaya nga naga atipan sa aton hasta sa pag-abot ni Cristo.."
6th – The FEAR… vs. 9
6th- Ang PAGTAHOD…vs.9
The fear of the LORD is clean - enduring forever!
Ang pagtahod sa DIOS maayo- dapat himuon hasta san-o!
FEAR [יִרְאַת] – to be in FEAR of the LORD – is what makes us spiritually CLEAN [טָהוֹר]
PAGTAHOD [יִרְאַת]- para mangin MAHADLUK sa DIOS- amo ina ang naga PATINLO [טָהוֹר] sang aton nga espirituhanon..
So that we can ENDURE forever in the presence of the LORD…
Para kita MAKABATAS hasta san-o sa presensya sang DIOS….
Psalm 111:10 – "The fear of the LORD is the beginning of wisdom…"
Salmo 111:10- "Ang pagtahod sa DIOS amo ang ginsuguran sang kaalam…"
Much of the world today mocks the LORD – because they do NOT know the Bible…
Kalabanan sang kalibutan subong ginayaguta ang DIOS- kay tungod nga WALA sila kahibalo sang Biblia….
They do not KNOW about the judgment seat – or the Lake of fire…
Wala sila NAKAHIBALO parte sa pulungkuan sang paghukom- ukon ang Linaw sang Kalayo…
They do not KNOW – there are only TWO kinds of people when it comes to God…
Wala sila NAKAHIBALO- may ara lang sang DUWA ka sahi nga tawo sa pag-abot sa Dios…

Those who FEAR the LORD – who will ENDURE with Him for eternity…
Ang mga tawo nga NAGATAHOD sa DIOS- nga kon sa diin MAGABATAS sa Iya sa walay katapusan…
Those who do NOT - all that waits them is certain and terrifying judgment!
Kag ang mga tawo nga WALA- ang tanan nga nagahulat sa ila kag ang makahaladluk nga paghukom!
Hebrews 10:31 - "It is a fearful thing to fall into the hands of the living God…"
Hebreo 10:31- " Kag makahaladluk gid kon ang Dios nga buhi amo ang maga silot."
7th – The JUDGMENT… vs. 9
7th- Ang PAGHUKOM…vs,9
The judgments of the LORD are true and righteous altogether!
Ang paghukom sang Dios sigurado kag matarong !
JUDGEMENT [מִשְׁפָּטִי] – The BIBLE tells us there are TWO kinds of JUDGEMENT!]
PAGHUKOM[מִשְׁפָּטִי] - Ang BIBLIA nagasugid sa aton nga may ara sang DUWA kag PAGHUKOM!
TRUTH – the GREAT white throne…
KAMATUORAN- ang DAKO nga trono nga maputi…
Revelation 20:11-12 – "Then I saw a great white throne and Him who sat on it..."
Pahayag 20:11-12- " May nakita ako nga dako nga trono nga maputi kag may nagapungko didto.."
All will stand before the throne of God to be judged for the works of their lives…
Ang tanan magatindog sa atubangan sang trono sang Dios para pagahukman ang mga binuhatan sang ila nga kabuhi…
There will be two sets of books opened - the BOOKS - and the Book of Life…
May ara sang duwa ka libro nga PAGABUKSAN- ANG libro-kag ang Libro sang Kabuhi…
If our name is NOT found in the Book of Life – the BOOKS are opened…
Kon ang aton ngalan INDI makita sa Libro sang kabuhi-ang LIBRO pagabuksan…
We are JUDGED in TRUTH according to our works – written in the BOOKS…
Kita PAGAHUKMAN sa KAMATUORAN suno sa aton mga binuhatan- nasulat sa LIBRO…
Not to see if we will go to heaven or hell – but to show us why we will go to hell!
Indi para makita naton nga kita magakadto sa langit ukon sa impyerno- pero ipakita sa aton ngaa kita magakadto sa impyerno!
RIGHTEOUS [צָדַק] – the BEMA seat…
MATARONG [צָדַק] - ang BEMA seat…
II Corinthians 5:10 – "For we must all appear before the judgment seat of Christ…"
II Corinto 5:10 -" Kay kita tanan kinahanglan gid nga mag-atubang sa hukmanan ni Cristo."
JUDGEMENT seat [βῆμα] – not speaking of the JUDGEMENT of sin…
Mag-atubang sa HUKMANAN [βῆμα]- wala nagahambal sa HUKMANAN sang sala…
But the AWARD seat – for the RIGHTEOUS who lived for Jesus!
Pero ang PADYA- para sa mga MATARONG nga nagakabuhi sa kay Jesus!
The Olympic games began in Greece - a well known event in Biblical times…
Ang Olympic nga mga paghinampang nagsugod sa Greec- kilala nga ihitabo sa tion sang Biblia….
Every TWO years the Isthmus games were held in the city of Corinth...
Sa kada DUWA ka tuig ang Isthmus nga hinampang ginahimo sa syudad sang Corinth….
Those who competed had to train hard in order to win a laurel [leaf] CROWN!
Ang mga tawo nga naga intra kinahanglan nga mag insayo sang tudo para madaug ang laurel [dahon]nga KORONA !
Those who have had their eyes opened – see their need for Jesus – and are FORGIVEN…
Ang mga tawo nga ginbuksan ang ila mga mata- nakita ang ila kinahanglanon sa Dios- kag GINPATAWAD…
Become RIGHTEOUS – and will one day be given a CROWN by Jesus – **James 1:12**
Mangin MATARONG-kag sa isa ka adlaw pagahatagan sang KORONA ni Jesus**- Santiago 1:12**
The CONTRAST could not be more profound…

Ang KABALISKARAN indi mangin mas madalom…
JUDGED in TRUTH – and be eternally SEPARATED from God…
HUKOM sang KAMATUORAN- kag walay katapusan nga GINSEPARAR sa Dios…
JUDGED in RIGHTEOUSNESS – and be rewarded with eternity WITH God!
HUKOM sang KINAMATARONG- kag pagapadyaan sang wala katapusan KAUPOD ang Dios!
Matthew 25:23 – "Well done - good and faithful servant… Enter into the joy of your lord."
Mateo 25:23- " Nagsiling ang iya nga amo, " maayo ka nga ulipon masaligan ka….magkalipay ka kaupod sa akon…"

3RD – THE WORD OF THE LORD… VS. 10-14
3RD- ANG PULONG SANG DIOS….VS.1-14
1st – DESIRE for the WORD… vs. 10
1st- Handom para sa PULONG….vs 10
More to be desired are they than gold – Yea - than much fine
Ang ini nga mga butang mas malahalon pa sa bulawan- sa puro gid nga bulawan!
As a RESULT [niphal] of the TWO judgements – we are to DESIRE the WORD…
Bilang RESULTA [niphal] sang DUWA ka mga Hukom- kita MAGAHANDOM sang PULONG..
More than GOLD [24k] – because while MONEY can buy anything in this world…
Sobra pa sa BULAWAN[24k] - kay tungod samtang ang KUWARTA makabakal sang bisan ano nga are diri sa kalibutan…
MONEY – even if we had ALL of it - cannot buy our way into heaven!
KUWARTA- bisan nga may ara kita TANAN sina- indi makabakal sang dalan pa langit!
Mark 8:36 – "What will it profit a man if he gains the whole world, and loses his own soul!"
Sweeter also than honey and the honeycomb!
Marcos 8:36- " Ano gid bla ang makuha sang tawo kon maangkon niya ang tanan nga butang diri sa kalibutan, pero mawala ang iya nga kabuhi? Wala gid!
HONEY – even the sweetest honey right out of the honeycomb…
DUGOS- bisan ang matam-is ang dugos ginkuha ang balay sang buyog..
Because the best FOOD – will only satisfy us for a MOMENT – then we are hungry again!
Kay tungod ang pinakanami nag PAGKAON- nga makapakontento lang sa aton sang KADALI- kag kita magutom liwat!
NOTHING in this world is worth risking the JUDGEMENT of the Lord…
WALA sa sini nga kalibutan nga takus nga irisgo ang PAGHUKOM sang Dios…
No amount of MONEY – no momentary PLEASURE – can compare with HEAVEN…
Wala sang kantidad nga KUWARTA- wala sang umalagi nga KALIPAY- nga maka kompara sang KALANGITAN…
We KNOW that – because we have the REVELATION of God in His WORD!
NAKAHIBALO kita sina- kay tungod may ara kita sang PAHAYAG sang Dios nga ara sa Iya nga PULONG!
2nd – WARNING of the WORD… vs. 11
2nd- PAGPAANDAM sang PULONG…vs.11
Moreover by them Your servant is warned - and in keeping them there is great reward!
Nagahatag man ini sang paandam sa imo mga alagad- kag ginatumann ini nila para makabaton sang dako nga balos!
As a RESULT [niphal] of the WORD – we [servant] are WARNED…
Bilang RESULTA [niphal] sang PULONG- kita [agalon] GINAPAANDAMAN…
There is a CONSEQUENCE for rejecting the Bible – and a REWARD for obeying it!
May ara sang RESULTA ang pagsikway sang Biblia- kag ang PADYA sa pagsunod sina!
When the RICH man was in torment in HELL – he asked Abraham…
Sang ang MANGGARANON nga tawo nga ara sa IMPIERNO - nagpangabay kay Abraham..

Send back Lazarus to warn his brothers – so they would not end up in HELL…
Nga ipadala balik si Lazarus sa pagpaandam sang iya nga mga utod- para nga sila indi makakadto as IMPIERNO……
But Abraham told the RICH man – they have the BIBLE [Moses and prophets] – **Luke 16:31**
Pero ginhambala ni Abraham ang MANGGARANON nga tawo- may ara sila sang BIBLIA [Moises kag ang mga propeta] – **Lucas 16:31**
If they would not listen to the BIBLE – even if Lazarus came back – they would not listen…
Kon sila indi mamati sa BIBLIA- bisan nga si lazarus magabalik- sila indi mamati…
Jesus did resurrected Lazarus – but they tried to kill him – because of Jesus – **John 12:10**
Ginbanhaw sang Dios si Lazarus- pero ginplano nila nga patyon siya- tungod kay Jesus- **Juan 12:10**
The ONLY warning the LORD gives to us is His WORD…
Ang pagpaandam LANG nga ginhatag sang DIOS sa aton amo ang Iya nga PULONG…
Because NOTHING else works to convict the hearts of men – that they need Jesus…
Kay tungod nga WALA sang iban nga himuon para kombinsihon ang tagipusuon sang tawo- nga ila kinahanglan ang Dios..
Our WORDS will not work – only the WORD has the POWER to CONVICT!
Ang atong mga PULONG indi maga gana- ang PULONG lang ang may GAHOM para MANGKOMBINSI!
Colossians 1:28 – "Him we preach - WARNING every man and teaching every man in all wisdom - that we may present every man perfect in Christ Jesus."
Colosas 1:28 -' Amo ini nga ginawali namon si Cristo sa tanan nga tawo- para nga sila epresentar nga perpekto sa Dios…
3rd – PURPOSE of the WORD… vs. 12-13
3rd- KATUYUAN sang PULONG….vs.12-13
Who can understand his errors. Cleanse me from secret faults.
Indi mahibaluan sang atawo nga nakasala siya. Tinlui ako sa mga sala nga wala ko mahibalui..
Keep back Your servant also from presumptuous sins - let them not have dominion over me.
Buligi man ako nga hindi makahimo sang hungod nga sala- indi pag-itugot nga ulipunon ako sini..
Then I shall be blameless - and I shall be innocent of great transgression!
Para wala sing kasawayan ang akon kabuhi- kag hilway sa madamo nga klase sang mga sala.
Through the POWER of the WORD we:
Paagi sa GAHOM sang PULONG kita:
UNDERSTAND why we have ERRORS [שְׁגָגָה] – sins done in IGNORANCE
MAINTIENDIHAN ngaa may ara kita sang mga SALA [שְׁגָגָה] - ang sala nagatapos sang WALAPAGSAPAK..
We can be CLEANSED [בָּרָה] from our SECRET faults [סָתַר] – sins done in SECRET
Kita puwede MATINLUAN [בָּרָה]halin SEKRETO nga sala [סָתַר] - ang mga sala mahimo sa SEKRETO
KEPT from PRESUMPTUOUS [זֵד] sin – PROUD and ARROGANT sin!
NAGAPALAYO halin sa PAGPABUGAL [זֵד]nga sala- GINAPABUGAL kag AROGANTE nga sala!
There is a PROGRESSION here – we are all have ERRORS because of Adam – **Romans 5:12**
May ara sang PAG-USWAG diri- tanan kita may ara sang PAGLAPAS tungod kay Adan- **Roma 5:12**
But we CHOSE to give in to sin – at FIRST secretly…
Pero GINPILI naton nga magpakasala- sa UNA nga sekreto..
But over time we can HARDEN – and become PROUD of our sin…
Pero sa tion nga kita GINPATIG-A- kag nangin BUGAL sa aton sala..
But through the WORD – our hope is we might not [jussive] let SIN have dominion over us…
Pero paagi sa PULONG- ang aton paglaom ayhan wala [jussive] ginatugutan ang SALA nga magagahom sa aton..
Instead we will be BLAMELESS [complete] – FORGIVEN [innocent] of all transgression!

Sa baylo kita mangin WALAY KASAWAYAN[kompleto]- GINPATAWAD[inosente] sa tanan nga paglapas!
Psalm 119:11 – "Your word I have hidden in my heart - that I might not sin against You."
Salmo 119:11-" Ginatipigan ko a ng Imo pulong sa akon tagipususon para indi ako makasala sa Imo."
4th – REDEMPTION through the WORD… vs. 14
4th- KALUWASAN paagi sa PULONG…vs.14
Let the words of my mouth and the meditation of my heart be acceptable in Your sight…
Kabay pa nga ang akon mga ginahambal kag ginahunahuna makapalipay sa Imo panulukan…
O LORD - my strength and my Redeemer!
O DIOS- akon palalipdan nga bato kag Manunubos!
David CONCLUDES by asking for the WORDS of his mouth – MEDITATION of his heart…
NAGATAKOP si David paagi sa pagpangabay sa PULONG sang iya baba- PAGPAMALANDON sang iya tagipusuon…
Be acceptable to the LORD – who is his STRENGTH and REDEEMER…
Nga batunon sang DIOS- kon sa diin iya KUSOG kag MANUNUBOS…
REDEEMER [גָּאַל] – the KINSMAN – who could buy back that which was LOST [Boaz]
MANUNUBOS [גָּאַל] – the KINSMAN - nga makabakal balik ang butang nga NADULA[Boaz]
It is NOT our WORDS that can REDEEM us from our SIN…
INDi ang atong PULONG amo ang MAKATUBOS sa aton halin sa SALA…
It is the WORD of the LORD – the BIBLE – that gives us the message of REDEMPTION…
Ini amo ang PULONG sang DIOS- ang BIBLIA- nga nagahatag sa aton sang mensahe sang KALUWASAN..
It is the LOVE letter between God – and His people…
Amo ini ang sulat sang GUGMA sa tunga sang Dios -kag sang Iya mga katawhan..
Telling us WHO He is – WHAT He did – and HOW we can know our CREATOR!
Nagasugid sa aton kon SIN-O Siya- Ano ang Iya nga ginhimo- kag PAANO naton nakilala ang aton nga MANUNUGA!

Psalm 20 – Psalm of Salvation
Salmo 20- Salmo sang KALUWASan..

1st – Prayer for the KING… vs. 1-4
1st- pangamuyo para sa Hari….vs.1-4
1st – Introduction… vs. 1
1st- Panuguran…..vs 1
To the Chief Musician. A Psalm of David!
Sa Direktor sang Manugkanta- Ang Kanta ni David!
CHIEF Musician – the one who plays [piel] the music – leads the congregation in worship!
DIREKTOR sang Manugkanta- ang isa nga nagtukar[piel] sang kanta- nagadala sang mga tawo sa pagdayaw..
PSALM of DAVID – a Psalm of PETITION – for the LORD to bring SALVATION!
KANTA ni DAVID- ang Salmo sang PETISYON- para sa DIOS magdala sang KALUWASAN!
This is THOUGHT to be a PRAYER from Israel for King David – as he goes into BATTLE!
Ini GINAHUNAHUNA nga nangin PANGAMUYO halin sa Israelinhun para kay Haring David- sang siya nagapakadto sa PAKIPAG-AWAY!
2nd – HELP from the LORD… vs. 1-2
2nd- BULIG halin sa DIOS…vs.1-2
May the LORD answer YOU in the day of trouble! The name of the God of Jacob defend YOU!

Kabay pa nga sabton ka sang GINOO kon ara ka sa kalisod! Kabay pa nga protektaran ka sang Dios ni Jacob..
May He send YOU help from the sanctuary - and strengthen YOU out of Zion!
Kabay pa nga buligan niya ikaw halin sa templo-kag pabakudon NIYA pagguwa sa Zion!
YOU – is singular throughout the Psalm – referring to KING David
IKAW- amo ang singular sa bilog nga Salmo- ginapatuhuyan kay HARING David
The PEOPLE are PRAYING for the LORD to answer [עָנָה] the KING on the day of TROUBLE…
Ang mga KATAWHAN nga PANGAMUYO sa DIOS sa pagsabat [עָנָה]sa HARI sa tion sang KALISOD..
Because when the LORD answers – the God of Jacob will DEFEND [piel]
Kay tungod nga kon ang DIOS magasabat- ang Dios ni Jacob amo ang maga DEPENSA [piel]
He SENDS help from the SANCTUARY [קֹדֶשׁ] – strength from ZION [Jerusalem]!
MAPADALA siya sang bulig halin sa TEMPLO [קֹדֶשׁ] - ginpabakod halin sa ZION[Jerusalem]
When the David faced the Philistines – he INQUIRED of the LORD – **I Chronicles 14:10**
Sang ginaatubang ni David ang Filistinhon- NAGPAMANGKOT siya sa DIOS- **I Cronica 14:10**
Presumably using the Urim and Thummim – with yes and no questions…
Sa katapusan sa paggamit sang Urim kag Thummim- nga may huo kag wala na nga mga pamangkot..
And God told him WHEN and HOW to attack his enemy!
Kag ang Dios nagsugo sa ila kon SAN-O kag PAANO pamatukan ang ila mga kaaway!
Often the reason why we FAIL – is because we do NOT ask the LORD…
Permi ang rason ngaa kita NAGAPASLAW- kay tungod nga WALA kta nagapangabay sa DIOS..
The KEY to victory – is always to FIRST ask the LORD – so He can direct us…
Ang YABI sang kadalag-an- amo ang permi UNA nga mgapangabay sa DIOS- para kita Iya matuytuyan..
Then we will find HELP from the HOLY place – the Lord will fight for us!
Dayon aton makita ang BULIG halin sa BALAAN nga lugar- ang Dios ang magapakig-away sa aton!
Hebrews 4:16 – "Let us therefore come boldly to the throne of grace, that we may obtain mercy and find grace to help in time of need."
Hebreo 4:16- " Gani indi kita magkatahap sa pagpalapit sa trono sang Dios nga maluluy-on, para mabaton ta ang kaluoy kag bulig sa oras nga kinahanglan naton."
3rd – HEART for the LORD… vs. 3-4
3rd- TAGIPUSUON sang DIOS….vs.3-4
May He remember all YOUR offerings!
Kabay pa nga batunon niya ang IMO mga halad!
OFFERINGS [מִנְחָה] – GRAIN offering – used to give THANKS to the Lord – **Leviticus 2:1**
Mga HALAD [מִנְחָה]- UYAS nga paghalad- gamiton para pasalamatan ang Dios- **Leviticus 2:1**
We tend to forget to be thankful for all God has given to us…
Kon kis a nagakalipat kita nga magpasalamat sa tanan nga ginhatag sang Dios sa aton..
We tend to think about all we do NOT have we think we still NEED…
Ginakalipatan naton nga maghunahuna parte sa tanan naton nga ginahimo nga WALA nagahunahuna nga kita may KINAHANGLAN..
A NEED God would provide - if we do NOT have it – we do NOT need It - **Luke 12:31**
Ang KINAHANGLAN nga ang Dios amo ang magahimuno- kon WALA kita sina- Indi ina naton kinahanglan - **Lucas 12:31**
God calls us to be thankful for all things - for all God has done for us - every day…
Ginatawag kita sang Dios nga mangin mapinasalamaton sa tanan nga butang- sa tanan nga ginhimo sang Dios sa aton- adlaw-adlaw..
Looking at what He has giving us - not what we think we still need!

Nagalantaw kon ano ang Iya nga ginhatag sa aton- wala nagapinsar nga kinahanglan pa naton!
I Thessalonians 5:18 - "In everything give thanks – for this is the will of God..."
I Tesalonica 5:18- " Magpangalipay permi- kay amo ini ang kabubut-on sang Dios..
Burnt SACRIFICE [עֹלָה] – BURNT offering – freewill offering of dedication to God - **Leviticus 1:3**
Ginasunog nga HALAD [עֹלָה]- halad nga SUNOG- kinabubut-on nga halad sa pagdedikar sa Dios- **Leviticus 1:3**
No one was required to offer the burnt offering
Wala sing isa nga nagakinahanglan nga maghalad sang ginasunog..
God is a gentleman - He will not force us to do anything we do NOT want to…
Ang Dios tawo lang- indi Niya kita piliton nga maghimo sang bisan ano nga INDI naton gusto…
God does not make anyone go to heaven - He just provides the way…
Indi sang Dios mahimo ang tanan para kita makakadto sa langit- Siya lang ang magahimo sang dalanon…
God does not make us surrender our lives to Him - we have to choose to give it…
Indi kita mapasungka sang Dios sang aton kabuhi para sa Iya- kinahanglan naton nga magpili nga ihatag ina…
But only when we are willing to let our life go – do we truly find life in Jesus!
Pero kon kita gusto lang nga itugut ang aton kabuhi- aton gid bala nakita ang aton kabuhi kay Jesus!
John 12:24-25 – "I say to you - unless a grain of wheat falls into the ground and dies - it remains alone. But if it dies - it produces much grain. He who loves his life will lose it - and he who hates his life in this world will keep it for eternal life."
Juan 12:24-25- Ginasugid ko sa inyo- ang isa ka binhi indi pag-ilubong sa duta kag mapatay- ina magapabilin gid lang nga isa ka binhi- Pero kon ilubong kag mapatay- magatubo ini kag magpamunga sing madamo. Ang tawo nga sobra ang iya paghigugma sa iya kabuhi madula niya ini,pero ang tawo nga wala nagakanugon sang iya nga kabuhi sa sini nga kalibutan tungod sa akon makaangkon sang kabuhi nga wala sing katapusan."
May He grant YOU according to your hearts desire - and fulfill all YOUR purpose!
Kabay pa nga mahatag ya sa IMO suno sa handom sang imo tagipusuon- kag itumanon ang IMO tinutuyo!
When we are THANKFUL for what the LORD has given…
Kon kita MAPINSALAMATON kon ano ang ginhatag sang DIOS…
And we have DEDICATED our lives to the LORD…
Kag kita NAGADEDIKAR sang aton kabuhi sa DIOS….
God will GIVE us whatever we ASK for – so we can FULFILL [piel] our purpose!
IHATAG sang Dios ang bisan ano nga aton GINAPANGABAY- para MATUMAN[piel] naton ang aton tinutuyo!
John 15:7 – "If you abide in Me - and My words abide in you - you will ask what you desire and it shall be done for you."
Juan 15:7- " Kon nagapabilin kamo sa akon kag kon ginatipigan ninyo sa inyo tagipusuon ang akon mga pulong, makapangayo kamo sa akon bisan ano nga inyo gusto, kag ini mabaton ninyo."
If we are connected to Jesus – we ask for those things that God has a desire to do…
Kon kita nagapakig-angot sa Dios -magapangabay kita sang mga butang nga handom sang Dios nga himuon…
We are spending time with God – and therefore know what God wants…
Nagahatag kita sang tion sa Dios- gani nahibaluan naton ang gusto sang Dios…
Since the desire comes from God – we can be certain He will make it happen!
Tungod kay ang handom naghalin sa Dios- kita makasigurado nga ina Iya tumanon!

Psalm 37:4 – "Delight yourself in the LORD, He will give you the desires of your heart."
Salmo 37:4- " Pangitaa ang imo kalipay sa DIOS, kag ihatag Niya sa imo ang imo ginahandom."

2ND – RESULT OF PRAYER… VS. 5-9
2ND- RESULTA SANG PANGAMUYO…VS.5-9
1st – REJOICE… vs. 5
1st- MAGAHINUGYAW…vs 5
WE will rejoice in your salvation - and in the name of our God WE will set up OUR banners!
Magahinugyaw KAMI sa imo pagluwas kag sa ngalan sang amon Dios AMON iplastar ang AMON mga bandera!
May the LORD fulfill all your petitions.
Kabay pa nga ihatag sang DIOS ang tanan nga ginapangayo..
WE – refers to the people who have been PRAYING for the KING…
KAMI- ginatumod sang mga tawo nga NAGPANGAMUYO para sa HARI…
Because the KING sought HELP from the LORD – and had a HEART for the LORD…
Kay tungod nga ang HARI nagpangabay sang BULIG sa DIOS- kag may ara sang TAGIPUSUON sa DIOS….
REJOICE [piel cohortative] – they were REALLY excited in the SALVATION that came from God…
MAGHINUGYAW [piel cohortative]- sila TUMAN ka excited sang KALUWASAN nga naghalin sa Dios…
SALVATION [יְשׁוּעָה] – when we PRAY for our LEADERS – we see JESUS!
KALUWASAN [יְשׁוּעָה] - kon kita NAGAPANGAMUYO sa aton mga PANGULO- aton makita si JESUS!
I Timothy 2:1-2 – "Therefore I exhort first of all that… prayers… be made… for kings and all who are in " authority."
I Timoteo 2:1-2- "Karon, nagapangabay ako sa inyo nga …ipangamuyo ninyo ang tanan nga tawo… sa mga hari kag ang tanan nga may mataas nga awtoridad."
People tend to be critical of their governments – looking for the flaws…
Ang tawo may posibilidad nga magduda sa ila mga gobyerno- sa pagtulok sa ila mga diperensia…
And to be honest since governments are full of people – it is easy to find the flaws…
Kag sa pagkamatuod kay ang mga gobyerno puno sang mga tawo- mahapos nga makita ang mga diperensia…
Yet rather than attack the men God has put into power – we should pray for them…
Kaysa magpamatok sa mga tawo nga ginbutang sang Dios para magaghom- aton sila pangamuyuan…
Being critical of them changes nothing – praying for them can change everything!
Bilang pagduda sa ila wala sang may mabag-o- ang pagpangamuyo sa ila maka bag-o sang bsan ano!
Proverbs 29:2 - "When the righteous are in authority - the people rejoice…"
Hulubaton 29:2- " Kon ang matarong magdumala, nagakalipay ang mga tawo."
2nd – REMEMBER… vs. 6-7
2nd- DUMDUMA….vs.6-7
Now I know that the LORD saves His anointed.
Subong nahibaluan ko nga ang DIOS nagaluwas sang iya mga ginpili…
He will answer him from His holy heaven with the saving strength of His right hand.
Siya magasabat halin sa Iya balaan nga langit nga may pagluwas sang kusog sa Iya tuo nga kamot…
Some trust in chariots - some in horses - but WE will remember the name of the LORD our God!
Iban nagasalig sa mga karwahe- ang iban sa mga kabayo- pero ATON dumdumom ang ngalan sang DIOS nga aton Ginoo!
I – David now answers the PEOPLE who are PRAYING for him…
AKO- si David subong nagsabat sa mga TAWO nga NAGAPANGAMUYO sa iya..

David KNEW the LORD saves – and would ANSWER [עָנָה] from His holy HEAVEN…
NAKAHIBALO si David nga ang DIOS magauwas- kag PAGASABTON [עָנָה]halin sa Iya balaan nga LANGIT…
Because while some TRUST in chariots – we REMEMBER the name of the LORD!
Tungod kay ang iban NAGASALIG sa mga karwahe- aton DUMDUMON ang ngalan sang DIOS!
God gave Solomon immense wisdom…
Ginhatagan sang Dios si Solomon sang dako nga kaalam..
He wrote over 3000 proverbs – many of them recorded in the book of wisdom…
Iya ginsulat ang tunga 3000 ka mga hulubaton- madamo sa ila ang na rekord sa libro sang kaalam…
Yet in all his wisdom – he made some poor choices – 40 THOUSAND horses – **I Kings 4:26**
Sa baylo sang tanan nga kaalam- naghimo sang sala nga pagpili- 40 THOUSAND ka mga kabayo- **I Hari 4:26**
The King was not to add horses – **Deuteronomy 17:16**
Ang Hari wala na nagdugang sang mga kabayo- **Deuteronomio 17:16**
The concern was he would trust in his military might rather than the Lord…
Ang pag-ulikid nga siya magasalig sa iya mga soldado kaysa Dios…
It seemed a small compromise for the King - it was his first but NOT his last...
Ina daw isa ka gamay nga kompromiso sa Hari- ina amo ang iya una pero INDI ang iya katapusan..
Solomon would end up walking away from the Lord – because of compromise!
Sa katapusan si Solomon nagpanglakaton palayo sa Dios- Tungod sang kompromiso..
The decision to walk away from the LORD – is not one made in a day…
Ang desisyon sa pagpanglakaton palayo sa DIOS- indi mahimo sa isa ka adlaw…
It is the culmination of life that looks to somewhere ELSE for the answers…
Ini amo ang kulminasyon sang kabuhi nga nagapangita sa bisan DIIN sang mga sabat..
We need to constantly be on guard – not putting our trust in this life…
Kinahanglan naton nga magpadayon sa pagbantay- nga indi pagbutang ang aton pagsalig sa aton kabuhi..
Because we do not just wake up one day and decide to go and sin..
Kay tungod nga indi kita magabugtaw sa isa ka adlaw kag mag desisyon nga maglakat kag magpakasala..
We are slowly pulled away from the Lord – by the little choices we make!
Kita gina amat-amat butong palayo sa Dios- paagi sa gamay nga mga pagpili nga aton ginahimo!
3rd – STAND… vs. 8-9
3rd- MABAKOD…vs.8-9
They have bowed down and fallen - but WE have risen and stand up ight.
Ina nga mga tawo malaglag- pero KAMI ya madaog kag magpabilin nga mabakod..
Save LORD! May the King answer us when WE call!
Luwasa DIOS! Kabay pa sabton mo kon KAMI naganawag!
Anyone who puts their TRUST in this world – will FALL…
Ang tagsa-tagsa nga ibutang ang ila PAGSALIG sa sini nga kalibutan- MALAGLAG…
But those who put their TRUST in the LORD – will STAND…
Pero ang mga tawo nga ginbutang ang ila PAGSALIG sa DIOS- MAGAPABAKOD…
Ephesians 6:13 – "Therefore take up the whole armor of God - that you may be able to withstand in the evil day - and having done all - to stand."
Efeso 6:13- " Gani gamita ninyo ang tanan nga armas nga ginhatag sang dios, para makabato kamo sa tion nga mag-abot ang kalautan; kag pagkataposn sini mabakod gyapon kamo."
Note – we do NOT fight the battle – we just STAND…
TALUPANGDA- INDi kita ang nagapakig-away sa inaway- kita mangin MABAKOD…
When we TRUST the LORD – He is the one who SAVES us…
Kon kita NAGASALIG sa DIOS- Siya ang isa nga MAGALUWAS sa aton…
He is the KING who will answer when WE call!

Siya ang HARI nga magasabat kon KITA nagapanawag!